

KNJIŽNICA DOMŽALE

61230 DOMŽALE

Ljubljanska c.

DOMŽALE
TOSAMA
GLASILO DELAVCEV TOSAME

Glasiło
izhaja od
meseca
oktobra
1965

Št. 3
marec
1987

Število
izvodov
1400

Lelo
izdavanja
XXII

GLASILO DELAVCEV TOSAME

Izobraževanje da ali ne?

Nekaj napisati je težko, napisati kritično še posebej. Napisati kritično, ne da bi s tem kogarkoli užalil, je pa tako in tako nemogoče. Tako je, kot bi hodil vrhovodec brez ravnotežne palice.

Nenavaden uvod. Tudi to med drugim. Želja pisati o tem, o čemer sem se namenil, je mogoče res podobna vrhovodcu. Vedno znova in znova se mi vriva misel o problemu, ki ga konec koncev sploh nimamo za problem. Vsaj velika večina — vsaj tisti, ki mi zaradi tega pisanja nameravajo zameriti.

Izobraževanje in kadrovanje. Sama po sebi zelo različna pojma, ki pa še kako sodita skupaj. Tekstilec št. 12 (glasilo Slovenskih tekstilcev — izdaja ga DITTIS) je imel vodilno temo — izobraževanje. Zlasti je pritegnil uvodnik izpod peresa Zvoneta Preskarja in Trajbičev članek: »Dopolnilno izobraževanje tehničnega kadra — nuja, ki marsikdaj in marsikje sega v prazno.« Ima me, da bi ga razmnožil, izobesil na vidna mesta in dal vsakomur v roke. Le z enim samim namenom, da v teh člankih najdejo Tosamo. Toliko je trditve v njem, sicer splošnem članku, ki so v Tosami trdo konkretne. In kot pravi avtor na koncu »Če bo zapis zbudil pri bralcih vsaj delno zanimanje, da bodo začeli o dopolnilnem izobraževanju naših strokovnjakov (morda tudi pri delavcih op. p.) tudi sami razmišljali in tehtali, kako iz zagate, je njegov namen dosežen. Še bolje pa bo, če bodo načelno podpora tej prepotrebni zadevi, ali morebiti dodatne predloge, ki se jim bodo ob njem porodili, sporočili tudi okoljem, v katerih delajo kot samoupravljalci, delegati, člani strokovnih svetov ipd. Le tako se bo zadeva hitreje premaknila iz mrtve točke.

Iztrgati želim iz tega članka nekaj misli, za katere mislim, da so pomembne posebej za Tosamo in bodo seveda obarvane z majhnimi razmišljanji.

Je izobraževanje strošek ali investicija? V svojem začetnem procesu

je strošek, kot nakup stroja in ostaja strošek, dokler ne začne vračati vloženega kapitala. Pa so možnosti za vračanje tega kapitala? Učinke hočemo takojšnje in kar se da velike. Toda prevelikih si pa ne želimo, ker lezemo v sivo povprečnost hote ali nehoti. Človek z znanjem in če ga hoče celo uveljaviti, ni posebno cenjen, če sodimo po nagrajevanju, ne glede na raven »imetnika« znanja.

»Odpisovanje« znanja v sedanjem času (in čedalje bolj) hitro zastareva, praktično se odpisuje in ostane »rutinerstvo«, kar pa je še hujše — ne dovoljuje več poseganja v ta »svet« z novimi idejami in koncepti.

Držimo se ustaljenih metod in načina dela in razmišljanja. To »rutinerstvo« povzroča in onemogoča tudi željo po dopolnilnem izobraževanju tako »rutinerjev« in tudi njihove okolice, ker bi utegnil s svojim novim znanjem doseči ali celo preseči »rutinerjevo« znanje. Logično je, da se dovoli vtikanje v njegovo delo in ustaljeni ritem.

Tako nimamo sistema, ki bi na »nežen« način vspodbujal zanimanje za izobraževanje ob delu ali celo iz dela. Ob kadrovanju pa nastanejo težave. Poznamo sicer sposobne, vendar jim formalna izobrazba onemogoča napredovanje. Tako si posameznik neposredno sam zapira možnost napredovanja, posredno pa mi vsi skupaj, ker ne vspodbujamo nabiranja novega znanja.

Tu zeva velika praznina, ker izobražujemo zgolj tiste »ki se jim hoče« in tudi pogojno v skladu s potrebami DO. Ob tem se postavlja vprašanje »vložka kapitala« ker ti, ki se izobražujejo »ker se jim hoče« ne čutijo hkrati tudi obvezo po dokončanju tega študija — vsaj v doglednem času. Nekakšna »prisila« jih v to ne vodi — le lastna vest in individualni občutek odgovornosti do »finanserjev«. To pa že pomeni narobe vložen kapital, ki se vrne — ali pa tudi ne — odvisno od zavesti posameznika.

Ob vsem tem je nujno spregovoriti o izobraževalnih programih, ki so

(nadaljevanje na 2. strani)

Kako se izračuna nadomestilo OD za čas bolezni

V zadnjem času se postavlja veliko vprašanj glede izračunavanja nadomestila za čas bolniške odsotnosti, zato vam želimo v tem sestavku na kratko obrazložiti postopek ugotavljanja nadomestila.

Za osvežitev predpisov s tega področja si najprej oglejmo določila Samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva in določbe naših samoupravnih splošnih aktov.

S 1. januarjem 1985 so začele veljati spremembe in dopolnitve Samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva, ki so prinesle novosti na področju delavčevih pravic do nadomestil osebnih dohodkov v času odsotnosti zaradi bolezni,

h kateremu je pristopila tudi naša delovna organizacija. Pred spremembo tega samoupravnega sporazuma je bila osnova za nadomestilo osebnega dohodka mesečno poprečje, izračunano iz osebnih dohodkov, ki jih je delavec dobil za svoje tekoče in minulo delo po zaključnem računu v minulem letu za čas, ko je delal. Tako ugotovljena osnova se je valorizirala le pri delavcih, ki so bili v bolniškem staležu več kot 6 mesecev. Po spremenjenem 31. členu pa je osnova za nadomestilo ugotovljena na enak način, vendar se poveča z odstotkom povečanja poprečnega mesečnega osebnega dohodka na delavca v delovni organizaciji v obdobju pred mesecem odsotnosti zaradi bolezni.

Osnova se poveča že v prvem mesecu odsotnosti in se mesečno povečuje z novo ugotovljenim indeksom rasti OD.

In kaj je osnova za nadomestilo osebnega dohodka?

V naših samoupravnih splošnih aktih, ki so vsklajeni s SaS o uresničitvi zdravstvenega varstva, je določeno, da je osnova za nadomestilo mesečno poprečje, izračunano iz osebnih dohodkov, ki jih je delavec prejel za živo delo po zaključnem računu v preteklem letu. V osnovo se ne štejejo:

- prejemki za pogodbeno delo, honorarji in nagrade za delovne jubileje
- prejemki, ki pomenijo povračilo stroškov (dnevnice, kilometrine, regresi, poškodbe, nega, porod, drugi socialni prejemki)
- osebni dohodek za dopolnilno delo od 1. 1. 1987 dalje.

Če delavec nima osnove iz preteklega leta, se šteje za osnovo poprečni mesečni osebni dohodek za obdobje pred mesecem, ko je nastopila začasna zadržanost, pred potekom enega meseca, pa se upošteva osebni dohodek dneva, ko je prišlo do zadržanosti z dela.

SaS o uresničevanju zdravstvenega varstva določa zagotavljanje nadomestila osebnega dohodka posameznemu delavcu najmanj v višini:

- 75 % od osnove za prve tri dni odsotnosti z dela in za ves čas odsotnosti zaradi nege obolelega družinskega člana
- 80 % od osnove od 4. do 15. dneva odsotnosti
- 85 % od osnove od 16. do 30. dneva odsotnosti
- 90 % od osnove od 31. dneva odsotnosti
- 100 % od osnove za delavce, ki so odsotni zaradi poklicne bolezni, poškodb pri delu, dajanju krvi,

transplantacije živega tkiva ali organov v prid druge osebe.

Ker omenjeni SaS predvideva tudi večja nadomestila, določbe v naših aktih omogočajo 90 % nadomestila od ugotovljene osnove že za prve dni odsotnosti zaradi bolezni. Ker SIS zdravstvenega varstva vrača na podlagi zahtevka iz solidarnostnih sredstev le ugotovljeni znesek na podlagi nadomestil preračunanih na odstotke po samoupravnem sporazumu, gre razlika nadomestil v breme delovne organizacije.

V naših aktih so opredeljeni tudi primeri, ko delavcu pripada nadomestilo osebnega dohodka v višini 100 % osnove, kar smo omenili že pri določilih SaS o uresničevanju zdravstvenega varstva.

Povemo naj še to, da se osnova za nadomestilo za bolniško odsotnost zaradi nege in spremstva valorizira z enakim indeksom rasti OD, vendar se odmeri nadomestilo le v višini 75 % tako povečane osnove. Osnova za čas porodniškega dopusta je prav tako iz preteklega leta, le da se 100 % osnova valorizira z indeksom rasti OD v SR Sloveniji. Ker ta nadomestila bremenijo skupnost otroškega varstva, nam omenjeni SIS odreja mesec povečanja osnov in sporoča višino indeksa za povečanje nadomestila.

Na tem mestu naj povemo še naslednje:

Po navodilih SIS zdravstvenega varstva Domžale se v mesecu januarju ne upošteva indeksa rasti osebnih dohodkov, ker se le-ta izračunava po podatkih za tekoče leto. Prav tako se delavcem, ki so odsotni zaradi bolezni še iz preteklega leta ne ugotavlja osnova iz minulega leta, ampak se valorizirano nadomestilo iz lanskega decembra povečuje za indeks rasti OD v letošnjem letu.

Prikazujemo še izračun indeksa rasti OD:

$$I = \frac{\text{Ø OD za obdobje pred nastankom začasne zadržanosti z dela v DO}}{\text{Ø OD po ZR za preteklo leto v DO}}$$

Npr.:

$$I_1 = \frac{\text{Ø OD za januar 1987 v DO}}{\text{Ø OD po ZR za l. 1986 v DO}} \quad (\text{količnik za mesec februar 1987})$$

$$I_2 = \frac{\text{Ø OD I do II 1987 v DO}}{\text{Ø OD po ZR za l. 1986 v DO}} \quad \text{itd.}$$

Takšen način izračunavanja indeksa rasti OD deluje na povečanje osnove regresivno, saj je nadomestilo proti koncu leta bistveno nižje kot je osebni dohodek v primeru, da bi delavec delal.

O pravilnosti takšne metodologije smo iskali tolmačenja na SIS zdravstvenega varstva v Domžalah, na Republiški skupnosti zdravstvenega varstva in na Komiteju za zdravstveno varstvo, vendar so nam vsi zatrejvali, da je takšna metodologija predpisana in jo moramo upoštevati.

Ker se postavlja več vprašanj glede drugačnega ugotavljanja osnove (zadnji trije meseci) vam lahko povemo le to, da se po informacijah prej naštetih ustanov, pripravljajo spremembe, ki naj bi z ustreznimi popravki sedaj veljavnih predpisov začele veljati morda že letos.

Pripravi la:
Marinka Repnik, oec.

(nadaljevanje s 1. strani)

IZOBRAŽEVANJE DA ALI NE?

na voljo, oziroma teh programov našim potrebam. To je zelo strokovno delo, z veliko mero odgovornosti. Ker pa sem že prej govoril o »rutinerstvu« je tudi na tem področju močno prisotno. In že smo v začaranem krogu medsebojne odvisnosti sedanjega stanja.

Bo kdaj prišlo do »šoka«? Padec prodaje, znižanje dohodka — to si lahko obetamo v teh težkih gospodarskih časih. Toda za ukrepanje ne bo več — časa in — denarja. Nenehno iskanje novih programov, modifikacije obstoječih, vgrajevanja znanja v izdelek — to je cilj — ki je za nas prevečkrat zelo meglen. Zaradi sorazmerne uspešnosti pa tudi uspavan. Zbuditi se moramo sami, ne smemo dovoliti, da nas budilka vrže iz sicer navidezne prijetnosti in uspešnosti — kar je še hujše — samozadovoljnosti.

Da temu ni tako, da so le sile, ki vidijo problem in bi ga hotele reševati in to čimprej. To vidim tudi v sklepu Delavskega sveta TOZD Saniteta, ki zahteva ukrepanje, zasuk v miselnosti in težnjo k skupnemu cilju. Kritičnost je lahko kritika sama sebi namen, če ni akcije za odpravo tistega kar kritiziramo. Sicer je res, da kritika ima vedno črnogled pristop do stvari, doseže pa in pokaže večje protislovje med dejanskim in željenim.

Torej kritika zaradi želje po doseganju skupnih ciljev nikomur ni kritizilstvo.

Če gledamo na kritiko tako, da mo vrhovodcu ravnotežno palico v roke. In zamere praviloma ne bi smelo biti.

Milan Drčar

Ali se našim tkalkam obetajo boljši časi?

10. februarja je bil v Tekstilindusu v Kranju posvet o benificiranem stažu za tekstilne delavke, na katerem so sodelovali strokovnjaki z različnih področij (medicina dela, varstvo pri delu, itd.).

Zahtevek po benificirani delovni dobi v tekstilni industriji za predice, tkalke in barvarke je postavil republiški odbor sindikata delavcev tekstilne in usnjarske industrije Slovenije.

Na žalost posvet ni dal nobenih konkretnih rezultatov, ker nekatere zadeve niso še dovolj razjasnjene — npr. vpliv ropota, prahu, mikroklima, prisilna drža, hiter ritem.

Tako bo treba torej elaborat o upravičenosti zahtevka že drugič dopolniti. Res so sicer udeleženci posveta enotno ocenili težke delovne razmere, kar pa tekstilnim delavkam prav nič ne pomaga. Upravičeno se

namreč sprašujejo, zakaj toliko zažrto, ko pa vedo, da se na podlagi enakih argumentov v Srbiji, Makedoniji in BiH za benificirano delovno dobo pozitivno izreka. Ob tem pa imajo v omenjenih republikah v nekaterih tekstilnih tovarnah celo boljše pogoje in sodobnejšo tehnologijo, kot pa v slovenskih tekstilnih tovarnah.

Tako torej: vemo, da so pogoji težki in da bi bilo treba nekaj ukreniti, a žal brez papirnate vojne ne gre. Vrtimo se v začaranem krogu. Je morda slovenska tkalka kaj drugačna od srbske? Najbrž ne. Do te ugotovitve bodo pristojni slej ko prej tudi prišli, zato v prihodnosti lahko pričakujemo boljše čase tudi za naše tkalke.

Marjana Lubinič

Kolesarji, pozor!

Avtomobilisti so nas naprosili, da vas opozorimo, da se v jutranjih urah ne vozite brez luči, ker vas je tako težko opaziti — zlasti tiste iz dobske smeri. Torej, za varno vožnjo opremito kolo s primernim svetilom!

Velik problem — parkirišče! Iščemo se nove možnosti za razširitev, vendar je za zdaj jasno samo to, da pristojni občinski organi ne dovoljujejo razširitev v škodo kmetijskih površin. To pomeni, da se obstoječe parkirišče ne more razširiti. Proučujeta pa se dve varianti: »čez cesto« na zazidalni površini ali pa na območju DO, t.j. »za ograjo«. Upamo, da bo rešitev kmalu znana in realizirana!

— KAJ JE POKAZAL PREIZKUS —

Skrajšan delovni čas

I. Aktivnosti na področju skrajševanja delovnega časa v SR Sloveniji v obdobju po X. kongresu Zveze sindikatov Slovenije

X. kongres Zveze sindikatov Slovenije v letu 1982 se je zavzel za tako urejanje in razporejanje delovnega in obratovalnega časa, ki bi zagotavljalo učinkovitejšo in smotrnejšo izrabo delovnih in proizvodnih zmogljivosti. Kongres je zahteval, da se proučijo možnosti, da bi skrajšali delovni čas in pri tem čimbolj racionalno izkoriščali proizvodne zmogljivosti za uresničevanje planiranih ciljev razvoja. Kongres je poudaril potrebo po celovitem programu postopnega prehoda za spremembo delovnega časa v okviru delovnega dne, tako v naši republici kot v okviru Jugoslavije. Kongres je te aktivnosti povezoval s prizadevanji za humanejše pogoje dela in življenja delavcev. Hkrati se je kongres v času,

ko je tudi v SR Sloveniji naraščalo število iskalcev zaposlitve, zavzel za zaposlovanje novih delavcev povsod tam, kjer bi uvajanje večizemskega dela prispevalo k racionalnemu izkoriščanju proizvodnih zmogljivosti in uresničevanju planskih ciljev.

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije je na 14. seji v marcu 1985 na pobudo sindikalnih organizacij iz nekaterih delovnih organizacij, kjer so delavci že dalj časa skušali delovni čas čimbolj racionalno in produktivno na novo urediti, oblikovati usmeritve za skrajševanje delovnega in podaljševanje obratovalnega časa. Republiški svet je na podlagi statističnih podatkov o krajšanju obratovalnega časa strojev v SR Sloveniji v obdobju zadnjih 15 let in na podlagi podatkov o povečevanju različnih oblik dela nad polnim delovnim časom v letih gospodarske krize zahteval, da se v SR Sloveniji začne najširša družbenopolitična in strokovna aktivnost za iskanje takih rešitev, da bo mogoče s skrajšanjem oziroma drugačnim razporejanjem delovnega časa in podaljševa-

njem obratovalnega časa doseči boljšo izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti in humanejše delovne in življenjske razmere delavcev. Na kratko je mogoče povzeti sindikalni poziv, da naj dela stroj dlje in delavec krajše.

Republiški svet je opredelil cilje spreminjanja delovnega časa:

- krajši delavnik na visoko produktivnost in donosnih delih delovnega procesa in na zdravju in delovni zmogljivosti škodljivih delih in nalogah;
- izboljšanje delovnih razmer delavcev in kakovosti življenja vsega prebivalstva;
- zvišanje storilnosti;
- znižanje stroškov na enoto proizvoda;
- polna produktivna zaposlenost;
- kvalitetnejše zadovoljevanje potreb občanov s strani družbenih in gospodarskih storitvenih dejavnosti;
- pospešeno tehnološko posodabljanje in preusmeritev gospodarstva;
- postopna odprava nočnega dela z uveljavitvijo posebnega varstva pri nočnem delu mladine, žensk in mladih mater;

AKCIJA DPO TOSAMA:

Poslovanje '86

Na podlagi sklepov sindikalnih skupin so izvršni odbori vseh osnovnih organizacij na svojih sejah oblikovali zaključke, iz katerih je razvidno sledeče:

Člani osnovnih organizacij se strinjajo, da se k poslovnemu poročilu individualnih poslovnih organov podajo pripombe in pobude, ki so bi-

Enotne norme — za enak trud — enak presežek

le dane že na političnem aktivu. Pripombe in pobude so bile posredovane tudi delavskim svetom in vsebujejo zahtevo po ureditvi posameznih perečih problemov v naši DO. Obenem člani želijo, naj individualni poslovnih organi poskrbijo, da se v tekočem letu čimveč problemov reši, saj bo ocena v prihodnjem letu gotovo odvisna tudi od tega.

- Izpostavili smo vprašanje:
- norm — zastavljajo naj se čim bolj enotno
 - odkrivanje vzrokov bolniških izostankov
 - razvid del in nalog mora biti gotov v letu 1987
 - uvede naj se stimulacija na kvaliteto
 - sklepi samoupravnih organov naj se v bodoče upoštevajo, prav tako tudi roki za izvedbo le-teh; nosilce oz. izvajalce določijo individualni poslovni organi.

O ceni, ki jo je dal politični aktiv na delo poslovnih organov in delavcev s posebnimi pooblastili pa so IO predlagali, naj se glasi:

Glede na uspešno poslovanje in dobre rezultate gospodarjenja se delo individualnih poslovnih organov in delavcev s posebnimi pooblastili ocenjuje pozitivno.

Podaja pa se kritika zaradi izdelave sistema nagrajevanja. Pristojne službe so dolžne v rokih, ki jih določijo samoupravni organi, izdelati razvid del in nalog s sistemom nagrajevanja, upoštevajoč pri tem zlasti uskladitev norm, ki naj se uredijo celovito in stimulacijo na kvaliteto na vseh ravneh. Glede na dosedanje ponesrečeno akcijo bomo ob letu, ko poteče rok za rešitev sistema nagrajevanja, še bolj kritični.

Zaostri naj se odgovornost za izvedbo sklepov samoupravnih organov in DPO in upoštevanje dogovorjenih rokov pri tem.

V bodoče naj bi poslovni organi skrbeti za višjo raven medsebojnih odnosov (odklanjevanje vzrokov, zaradi katerih prihaja do nezadovoljstva med delavci).

Predsednik KOOZS:
Lubinič Marjana, dipl. iur.

Iz Delavske enotnosti**SPREMEMBE PRI POSOJILIH**

Novi zakonski predpisi, ki jih pri naša zakon o celotnem prihodku in dohodku, pomenijo korenit zasuk na področju posojilne politike bank, še posebej, ko gre za dolgoročno stanovanjska posojila občanom in organizacijam združenega dela. K vsem stanovanjskim pogodbam, ki jih bodo sklepali v ljubljanski stanovanjsko-komunalni banki, bodo posebej dodali še določilo o revalorizaciji terjatev in obveznosti ter o realnih obrestnih merah. Za zdaj pa še ni znano, kakšne bodo poslej obrestne mere in kakšne novosti se obetajo stanovanjskim varčevalcem in posojiljemalcem.

Zakon določa trimesečni rok za uskladitev poslovanja bank. Spremembe bodo morale biti takšne, da bodo preprečile obubožanje bank, hkrati pa še naprej pospeševale stanovanjsko zidavo. Zanimiv je podatek, da na zvezni ravni predlagajo revalorizacijo glavnice, medtem ko v ljubljanski stanovanjsko komunalni banki ugotavljajo, da je to skrajno neprimerno. Izračunali so namreč, da bi v tem primeru za deset milijonov dinarjev dolgoročnega stanovanjskega posojila po 60- do 70-odstotni, torej realni obrestni meri, znašalo mesečno odplačilo okoli 530.000 dinarjev. To pa pomeni približno tri mesečne plače. Le kdo bi zmozel takšen finančni zalogaj?

To hkrati pomeni, da na zvezni ravni nimajo pravega posluha za stanovanjsko — bančna vprašanja v Sloveniji. Dejstvo je, da je le v Sloveniji, še posebej v Ljubljani, veliko etaž-

— hitrejša uveljavljanje v zakonu določenih različnih oblik urejanja in prerazporejanja delovnega časa, kot so skrajšanje delavnik, krajši delovni čas od polnega in različno razporejanje dnevnega, tedenskega in letnega delovnega časa.

Republiški svet ZSS je hkrati pozval osnovne in občinske organizacije zveze sindikatov, naj spodbudijo akcijo skrajševanja delovnega časa v organizacijah združenega dela, kjer so izpolnjeni naslednji gospodarski in socialni pogoji:

- da se bo obratovalni čas delovnih sredstev podaljšal;
- da bo obseg proizvodnje na delavca ostal enak ali se bo povečal;
- da bo dohodek ostal najmanj enak oziroma se povečal;
- da bodo delavcem zagotovljeni enaki ali višji osebni dohodki;
- da se bo akumulacija povečala in
- kjer je skrajševanje delovnega časa nujno zaradi težkih, zdravju škodljivih delovnih razmer.

Usmeritve glede urejanja in skrajševanja delovnega časa smo v SR Sloveniji vnesli tudi v plane družbeno-

ekonomskega razvoja do leta 1990 in 2000.

V dolgoročnem planu smo poudarili, da bo uvajanje novih tehnologij, boljša organizacija dela in s tem povezana večja delovna produktivnost omogočila drugačno organizacijo delovnega časa in njegovo skrajšanje. Že v 80-ih letih bo mogoče postopno skrajševati in prerazporejati delovni čas. Delovni čas bo tudi v prihodnje ostal večinoma strnjen. V srednjeročnem planu je določeno, da bodo organizacije združenega dela na podlagi izpolnjevanja opredeljenih pogojev in strokovnih podlag pristopile k postopnemu in selektivnemu skrajševanju delovnega časa. Vse to bo zahtevalo ustrezno dodelavo in spremembe v veljavni zakonodaji. Tudi srednjeročni plan je povezal skrajševanje delovnega s podaljševanjem obratovalnega časa.

V resoluciji o politiki uresničevanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986 - 1990 v letu 1986 je bilo določeno, da je treba v letu 1986 opreliti pogoje in strokovne podlage, ki bodo služile za presojo usposoblje-

nosti organizacij združenega dela za postopno in selektivno skrajševanje delovnega časa, ter da bodo oblikovana ustrezna zakonska določila.

V decembru 1985 je predsedstvo republiškega sveta ZSS ustanovilo svet za koordinacijo aktivnosti v zvezi z urejanjem delovnega in obratovalnega časa. Gre za koordinacijski organ po zgledu družbenih svetov, v katerega so svoje predstavnike določile družbenopolitične organizacije, skupnosti ter strokovne in znanstvene institucije. Svet deluje po delovnem programu, ki je bil verificiran s strani organizacij, skupnosti, organov oziroma institucij, ki so v njem zastopane. Na ta način lahko koordinira aktivnosti v SR Sloveniji na področju urejanja delovnega časa in stroki ter znanosti omogoča prenos dognanj v prakso. Svet je v kratkem času svojega delovanja usmeril razmišljanja o urejanju delovnega časa v SR Sloveniji in podprl usmeritve zveze sindikatov.

Na podlagi aktiviranja strokovnih in znanstvenih delavcev in upoštevajoč usmeritve iz planov družbenoekonomskega razvoja je predsedstvo re-

nih lastnikov in stanovanjskih varčevalcev, med tem ko drugod po Jugoslaviji večina stanuje v družbenih stanovanjih ali čaka nanje. Takšne odločitve bi zato pomenile težak udarec prizadevanjem za ožvitev stanovanjske zidave in žgočih stanovanjskih vprašanj delavcev v naši republiki.

PODPORA IZREDNEMU ZBORU DELAVCEV PRED PREKINITVIJO DELA

Med tistimi dopolnitvami zakona o združenem delu, ki jih predlagajo v slovenskih sindikatih, je tudi predlog o uvedbi izrednega zbora. Gre za zbor delavcev, ki ga lahko skličejo pod določenimi pogoji (ustrezen kvorum) delavci sami. Na njem bi povedali svoje zahteve o sporu, ki je nastal v organizaciji združenega dela in ga ni mogoče rešiti po redni poti. Takšen izreden zbor bi bil tudi priloženost za seznanitev z vzroki, ki so pogojevali sklic zbora, na njem pa bi določili tudi načine, poti in odgovornost posameznih dejavnikov pri reševanju spora. Pravico do sklica izrednega zbora bi moral imeti tudi sindikat, če bi ocenil, da so razmere takšne, da bi lahko pripeljali do prekinitve dela. Takšen predlog je po mnenju vodstva slovenskih sindikatov v skladu z zahtevami po večji samostojnosti in odgovornosti sindikata pri reševanju sporov, po drugi strani pa bi tako tudi preprečili nepotrebne zaplete pri ugotavljanju kvoruma za sklic zbora.

Na seji republiškega sveta so podarili, da je institucijo izrednega zbora, ki jo predlagajo v sindikatih, treba razumeti kot redno in samoupravno pot pri reševanju konfliktnih razmer oziroma sporov. Zbor je izreden predvsem zato, ker bi tako bistveno skrajšali postopke in procedure za njegov sklic, ker ga lahko skličejo delavci tudi sami, ne glede na to, ali je sporna vprašanja in zahteve že pretresal delavski svet ali ne. Ta je po sedanjih zakonskih rešitvah edini sklicatelj zbora delavcev. V sindikatih tudi predlagajo, da bi se izredni zbor sklical takoj, ko bi to omogočala narava dela oziroma proizvodni proces. Potemtakem je izredni zbor za sindikat tudi svojevrstno opozorilo, da bo prišlo do prekinitve dela, če organi upravljanja ne bodo hitro in učinkovito odpravili vzrokov

za nezadovoljstvo delavcev. Takšen zbor pa naj bi nenazadnje na demokratičen način omogočal, da bi delavci povedali svoje zahteve in se skupaj s samoupravnimi in poslovnimi organi ter vodstvom sindikata do-

govorili o načinu in rokih za reševanje spornih vprašanj. Izredni zbor bi, če bi ga uvedli, omogočal, da bi delavci skupaj s svojim vodstvom brez večjih pretresov odpravljali vzroke za nezadovoljstvo.

Pozornost kvaliteti dela in izdelkov

Veliko je bilo zadnje čase v našem glasilu že napisanega v zvezi s kvaliteto dela in izdelkov, zato dodajmo nekaj še mi, ki se direktno ukvarjamo s tem področjem.

Pri vsakdanjem soočanju z nekvalitetnimi materiali, nekvalitetnim delom in ravnanjem s proizvodi in izdelki vse bolj spoznavamo, da je nujno nekaj storiti, da se izboljša končna kvaliteta izdelkov. Ne da to opazimo samo mi v tovarni, na to nas opominjajo že tudi naši redni kupci.

Prva in verjetno najtežja naloga bo, da vsem delavcem pride v kri pravilno tolmačenje pojma kvalitete in pravičen odnos in pristop do zagotavljanja kvalitete dela. Delavec mora dobiti seveda primerne materiale tako po namembnosti kot kvaliteten zahtevah. S pravilnim obdelovanjem tega materiala, vedoč kako sme ravnati z njim, kaj mora delati, da bo v končni fazi izdelek zadostil določenim uporabnostnim zahtevam, bo prispeval svoj delež h končnemu cilju to je kvaliteto in estetsko izdelan uporaben izdelek. Da pa to lahko izvrši, mu morajo biti na voljo podatki oz. navodila o pravilnem rokovanju s strojem in delovnimi sredstvi, mora biti podučen o posameznih fazah dela, kaj je njegova naloga, kdaj in kako jo mora izvršiti.

Za pravilno funkcioniranje posameznih faz izdelave proizvoda pa morajo torej biti izpolnjeni osnovni pogoji to je priprava in opis teh postopkov:

- definiranje kvalitete izdelka in osnovnih materialov, kar se določi na podlagi preizkusov v fazi osnivanja nekega izdelka (delo razvoja, tehnologov, konstrukcije, laboratorija, nabave)
- izdelava tehnične dokumentacije
- nabava ustreznih kvaliteten materialov in pripomočkov
- priprava posameznih faz dela z zadolžitvami
- delovni nalog za izdelavo določenega artikla in spremljanje izvajanja nalog
- končni prevzem izdelka za prodajo na trg.

Pogoj za kvalitetno izdelan izdelek je izpolnitev nalog in sodelovanje vseh naštetih faktorjev. Vsak mora po svoje prispevati k zagotovitvi končne kvalitete. Naloge morajo biti razdeljene, točno definirane, izvajanje nadzorovano. Seveda pa naj to velja za vsak artikel in za ves čas njegove proizvodnje.

Ne sme se zgoditi, da se začene mo s polnimi močmi le na začetku proizvodnje, nato pa se vmes popusti, kvaliteta zaniha ali celo pade pod zahtevani nivo. Naši kupci, predvsem pa v zadnjem času inozemci, zahtevajo konstantno kvaliteto, ki jo moramo jamčiti s pismenim dokumentom. Čim kupec naleti na nekvaliteten kos, bo podvomil v kvaliteto celotne dobavljene količine, realizacija nadaljne proizvodnje je lahko zaradi tega vprašljiva.

Zdaj pa se lahko vprašamo, ali smo pri našem načinu dela in odnosu do dela in materialov sposobni zagotoviti konstantno kvaliteto proizvodov?

Samo, če malo pogledamo naš delokrog, lahko vidimo neurejenost na vsakem koraku. Vsaka nečistoča iz okolja se lahko na nek način vnese v proizvod in »onesnaži« dobro ime tovarne.

publiškega sveta v januarju 1986 oblikovalo pobudo za spremembo zakona o delovnih razmerjih po skrajšanem postopku. Predsedstvu je menilo, da bo mogoče strokovno in politično verificirane družbene usmeritve na tem področju najlažje oblikovati na podlagi ugotovitev iz preizkusnega uvajanja skrajšanega delovnega časa v omejenem številu delovnih organizacij.

Skupščina SR Slovenije je pobudo sprejela in v februarju v zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o delovnih razmerjih (Uradni list SRS, št. 5, 14. 2. 1986) določila možnost poskusnega skrajševanja delovnega časa. V juliju 1986 je Skupščina SR Slovenije sprejela še program za ugotovitev pogojev in meril za skrajševanje delovnega in podaljševanje obratovalnega časa (Uradni list SRS št. 30,

28. 7. 1986).

XI. kongres ZSS je v marcu 1986 usmeritve za skrajševanje delovnega in podaljševanje obratovalnega časa povzel v resolucijo. Kongres je pozval samoupravne organe v organizacijah združenega dela, kjer so izpolnjeni gospodarski in socialni pogoji, da preidejo na skrajšani delovni čas.

(nadaljevanje prihodnjic)

Ali nepazljivost in brezbržnost kot: tkalka zavestno tke blago z napakami, ker ni vzdrževalca (?), da bi odpravil napako, nečisti bombažni prah s strojev se zavija v blago, prah v mikalnici se piha z enega stroja na drugega, da ga le jaz ne bom imel, četudi ga sosed nato odpihne na drugo linijo itd. Zakaj je treba, da šele naša kontrolorka izloči nepravilno zložene in zamazane komprese, čeprav sta strojnik in skupinovodja zadolžena za kvaliteto izdelavo kompres in vidita nepravilnosti? Odtisi čevljev na rolah vlaknovine in gaze niso nobena redkost. Prestopamo smeti in izpadke surovine ter umazanijo v skladišču in njegovi okolici, dan po inšpektorjem ogledu pa je lahko vse počiščeno.

Vsa ta neurejenost se slej ko prej odrazi v izdelkih. Ali nas bo k prave-mu odnosu do dela prisilila le trda roka in negativna stimulacija?

Do sprememb v načinu dela pa nas bodo prisilili tudi predpisi. V veljavi je novi Zakon o dajanju zdravil v promet, ki zajema tudi promet naših izdelkov ter je pomožnih zdravilnih sredstev. Kriteriji pogojev proizvodnje, nadzor nad kvaliteto proizvodnje in kontrolo kvalitete samega proizvoda ter skladiščenja so v tem zakonu točno določeni in skoraj ena-

ko zahtevni kot za zdravila. Izpolniti moramo zahtevane pogoje, to so: primerni higijenski pogoji pri proizvodnji, ločeni proizvodnja in skladiščenje sanitetnega programa od ostalega programa, primerno embalaranje in ustrezno označevanje izdelkov in nadzor nad kvaliteto izdelka. Z ustrezno vodenjo organizacije dela in z ostalimi ukrepi moramo zagotavljati konstantno kvaliteto proizvodov, kar pomeni, da niti inšpektor ob vsakokratnem pregledu tovarne niti na tržišču ne sme najti neustreznega proizvoda.

Na priporočilo mednarodne zdravstvene organizacije so proizvajalke zdravil izdelale osnovne kriterije za proizvodnjo in nadzor zdravil, zapisane kot dobra proizvajalna praksa (DPP). Vključiti se med proizvajalke, ki lahko s svojim podpisom in podpisom sanitarnega inšpektorja jamčijo, da zagotavljajo proizvodnjo po DPP, pomeni, nek višji nivo kvalitete in pomeni možen plasma izdelkov na tuji trg.

Da pa se bomo mi lahko vključili med te proizvajalce na višjem nivoju proizvodnje in kvalitete proizvodov, pa moramo še marsikaj postoriti tako v organizacijskem smislu kot pri subjektivnem odnosu do dela in kvalitete dela.

niziranja združenega dela in samoupravne integracije v združenem delu ter tretja komisija temo Družbeno spodbujanje organizacij združenega dela pri ustvarjanju ciljev ekonomske stabilizacije.

Na komisijah je govorilo preko 120 udeležencev srečanja, ki so v svojih vnaprej pripravljenih referatih ali pa sproti oblikovali misli in izkušnje iz svojih sredin.

Na zaključni plenarni seji so delegati sprejeli besedilo Sporočila 17. srečanja samoupravljalcev Rdeči prapor in oblikovali odbor za naslednje, to je 18. srečanje, ki ga bo vodil Stanko Stojčević iz Hrvatske.

Iz Slovenije se je 17. srečanja udeležilo 38 delegatov, ki so s svojim sodelovanjem prispevali k aktivnemu delu samoupravljalcev.

V Domžalah je bila v okviru aktivnosti pred srečanjem v Kragujevcu organizirana razstava o aktualnih vprašanih družbeno ekonomskih odnosov in samoupravne organiziranosti. Ta razprava pomeni začetek široke javne razprave o usmeritvah in o programu RS ZSS Slovenije, ki zadeva samoupravno organiziranost v združenem delu.

Srečanje samoupravljalcev v Kragujevcu

15. in 16. februarja letos je bilo v Kragujevcu 17. srečanje samoupravljalcev Jugoslavije, imenovano Rdeči prapor. Srečanje rdeči prapor, ki je vsaki dve leti, je organizirano v spomin na dogodke v Kragujevcu, ko so 15. februarja 1876 tamkajšnji livarji razvili rdečo zastavo, zastavo samouprave in jo nesli po mestnih ulicah v znak zmage na volitvah za občinsko upravo, kar je istočasno tudi predstavljalo prvo delavsko demokracijo v Srbiji. Zastava samouprave je simbolno predstavljala idejo neposredne demokracije, katere osnovna misel je bila: spreminjanje družbe v smeri osvoboditve delavskega razreda.

Od leta 1969 so srečanja samoupravljalcev Rdeči prapor organizirana kot oblika neposredne izmenjave samoupravljalških izkušenj, ustvarjalnega prenosa praktičnih in teoretičnih dognanj ter utrjevanja medsebojnih vezi.

Na dosedanjih spominskih srečanjih je sodelovalo že več kot 16.500 samoupravljalcev iz vseh krajev Jugoslavije in razpravljalo o važnih vprašanih samoupravne prakse in teorije.

Letošnje srečanje Rdeči prapor se je delilo na dva programska dela; svečano otvoritev srečanja ter delovni del. Svečani začetek srečanja je bil pred domom samoupravljalcev, njegov osrednji del pa je predstavljalo dviganje rdečega prapora.

V delovnem programu sta bili dve plenarni seji — prva ter zaključna ter delo delegatov po komisijah. Na

prvi plenarni seji je bil osrednji dogodek govor, katerega slavnostni govornik je bil predsednik 17. srečanja Rdeči prapor Andrej Marinc z referatom, ki je imel naslov, ki je bil istočasno tudi moto letošnje manifestacije: Razvoj združenega dela z opira-

njem na lastne sile in samoupravno združevanje.

Slavnostni govornik je poudaril, da je potrebno vzpodbuditi vse tiste proizvodne sile in sredstva, ki so doslej slabo ali pa premalo izkoriščena; samoupravne odnose pa je moč ustvarjati samo na podlagi svobodnih ustvarjalnih idej, ki pomagajo k zastavljenim ciljem.

Srečanje se je nadaljevalo z delom po komisijah. Delegati so se lahko odločali za sodelovanje na eni od treh komisij, pri čemer je prva obravnavala temo Razvoj združenega dela z opiranjem na lastne sile, druga Osnovna oblika samoupravnega orga-

računalniska slovenscina

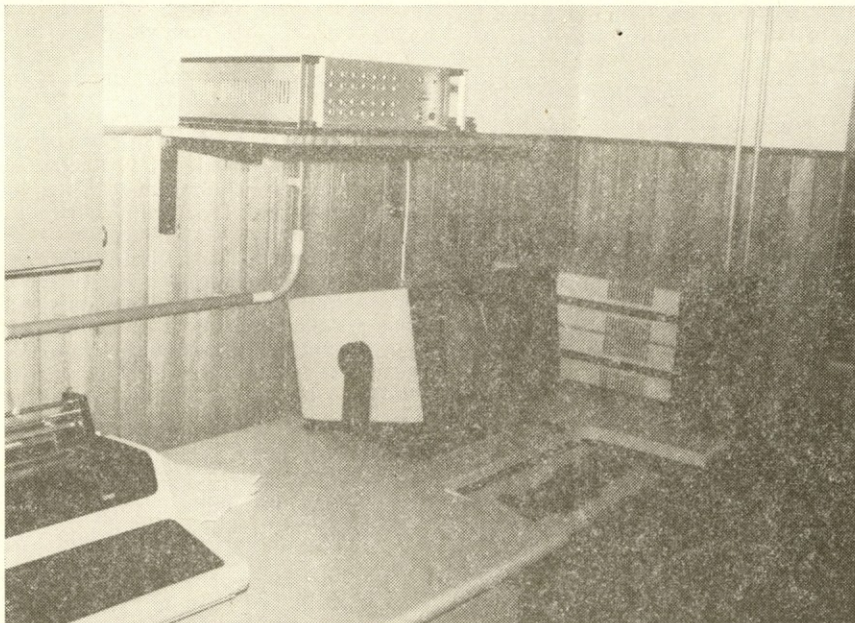
Že ob pisanju prispevka za 8. februar mi je prišlo na misel, kako spoštujemo Slovenski jezik v Tosami. Pa ne v časopisu, tudi sem se prikradejo napake, ker tisti, ki sodelujemo pri njegovem nastajanju, nismo slavisti.

Mislim na računalniško ero, ki vedno bolj (in mora) vdira k nam. Poslovanje prenašamo v jezik računalnika, da bi delo bilo lahko opravljeno hitreje in kvalitetneje. Tu pa kot, da hočemo biti kolonija računalništva. Nekritično prenašamo programe. Če so slovenski ali ne. In tako dobimo na računalniku RIZ Zagreb »mesto troška, satnina, OOUR« in še nekaj podobnih »lepih slovenskih« besed.

Zdaj se pripravljamo oziroma že delamo na »združenem« računalniku, ki ima svoj sedež na občini. Pa tudi tu ni dosti boljše. Ogledoval sem sezname drobnega orodja. Prebrati je bilo mogoče: KLESCE, SKARJE, IZ-BIJAC.

Opazili ste — brez strešic — so bile klešče, škarje, izbijač. Slovenski pravopis še vedno predpisuje uporabo črk za glasove č, š, in ž. Kljub napredku bi jih morali uporabljati tudi v računalništvu. Že tako se je v strokovnem jeziku računalničarjev nabralo veliko, zlasti angleških besed. Tako se pozablja še na osnovna pravila rabe slovenskega jezika.

To, kar se dogaja je namreč tehnokratsko uničevanje osnovnega bistva slovenstva — njegovega jezika!

Pa sem gledal sezname naprej in videl. Dimic — je bil res Dimic; imamopa tudi Dimiča. Kdo je zdaj pravi? To naj pove šifra. Pravijo, številka je važna (šifra), ne pa ime.

Tudi to ni prav. Kaj pomeni ljudi spremeniti v številke, je treba pregledati samo 40 let nazaj, pa čeprav vemo, da računalnik dela samo s številkami. Toda vse in bistveno je vendarle ime — tisto lastno ali pa rodbinsko.

Baje je treba kupiti adapter — priključek — ali nekaj podobnega, pa bomo imeli v računalniku č, š in ž. Ta pa je strašno drag.

Tudi jezik je dediščina, tudi ta je dragocena. Vse kar sem napisal, sem napisal zato, da bomo sedaj in v bodoče upoštevali tudi to, da ima Slovenski jezik nekaj posebnosti. V imenu »cenenosti« in »napredka« ne bi smeli tega spregledati.

06020 DRCAR

S sej

SKUPNI DELAVSKI SVET

Ad 1) Gospodarski načrt za leto 1987

Tov. Mlakar je članom skupnega delavskega sveta podal informacijo o pomembnejših postavkah gospodarskega načrta za leto 1987. Po razpravi je bil sprejet naslednji

SKLEP: V 15-dnevno javno obravnavo se predaja II. del Gospodarskega načrta za leto 1987.

Ad 2) Interni predpisi

Članom delavskega sveta je bil dan v obravnavo predlog za nadaljevanje del pri izdelavi razvida del in nalog. V zadnjem času se je ponovno pristopilo k aktivnostim v zvezi z izdelavo del in nalog. Ugotovljeno je bilo, da je zaradi nekaterih tehničnih razlogov umestno, da se predlog razvida del in nalog umakne iz javne obravnave in izvede temeljit popravek. Razlogi za to odločitev so predvsem sledeči:

— Predlog temelji na zapisih nalog, ki jih je komisija pripravila v letih 1982-83. Priznati moramo, da je to dolgo časovno obdobje in da se je v tem času marsikaj spremenilo na gospodarskem in poli-

tičnem področju. Veliko sprememb pa se je zgodilo tudi v Tosami. Predlog razvida del in nalog je zaradi tega zastarel in ne odraža dejanskega stanja.

— V teku navedenih let je prišlo do menjave strokovnih sodelavcev, ustanovitve novih služb, menjave komisij in številnih pripomb, kar

je povzročilo, da obstoječi predlog ne izraža celotno politiko na ravni DO in zaradi tega tudi ne zagotavlja enako odobranje posameznih nalog.

— Nedavni sprejeti zakon o celotnem prihodku in dohodku tudi bistveno posega v sistem delitve osebnih dohodkov. Ker je o praktičnih rešitvah še zelo malo znano je najpametneje, da se odločimo za odložitev sprejema aktov, ki urejajo delitev osebnih dohodkov, saj bi jih po sprejemu izvedbenih zakonov, ki bodo sprejeti šele tekom leta morali ponovno spreminjati.

Na podlagi navedenih razlogov je strokovni kolegij ugotovil, da prevladujejo razlogi, ki narekujejo umik predloga in zahtevajo njegov popravek, ker je nujno, da se v njem upoštevajo nova dejstva in zagotovi enotno odobranje vseh del v delovni organizaciji. Prav tako je strokovni kolegij mišljenja, da je potrebno v bodoče izogniti delu v večjih komisijah, ker imamo zdaj že ali bodo osnovane ustrezne službe, ki to delo lahko opravljajo kot redno delovno dolžnost s pomočjo stalnih strokovnih služb. Strokovni kolegij meni, da sklep o mirovanju reševanja predlogov o spremembah obstoječe sistemizacije in vrednotenja delovnih mest preneha veljati, kar pomeni, da naj se tovrstni sproti problemi odpravljajo po obstoječi metodologiji do sprejema novega sistema.

V razpravi so bili sicer članom delavskega sveta podani odgovori na postavljena vprašanja, vendar so kljub temu zahtevali, da se do naslednje seje pripravijo pismeni odgovori na:

- kako to, da se je tak predlog objavil kar naenkrat, čeprav je bilo v decembru na SDS pojasnjeno, da dela na novem razvidu tečejo
- zakaj niso določeni roki za izdelavo novega razvida
- kdo daje garancijo, da bo nov razvid izdelan do konca leta 1987, če pa se od leta 1982, ko se je z delom na tem področju začelo, do sedaj ni pripravo
- kakšna je razlika med obstoječim nagrajevanjem in novim
- ali bo nov sistem boljši od obstoječega
- zakaj se ponovno povezujemo z zunanjo institucijo ISKRA — ZORIN
- kdo je glavni krivec za nastalo situacijo na tem področju in kdo bo prevzel odgovornost, da se bodo sprejeti sklepi v zvezi z izdelavo novega razvida realizirali do konca leta.

V nadaljevanju seje, ki je bila ponovno v sredo, 18. 2. 1987 je bil predlog strokovne službe, ki se je obravnaval na prejšnji seji dopolnjen z roki za izvedbo posameznih aktivnosti izdelave novega predloga pravilnika razvida del in nalog.

Predlog o vzrokih umika akta iz javne obravnave je dopolnil glavni

direktor s sledečimi podatki:

Strokovni kolegij je obravnaval predlog razvida del in nalog. Ker pa je bilo ugotovljeno, da je potrebno nekatere opise še dopolniti in uskladiti, je strokovni kolegij zadolžil vodjo službe za delitev po delu, da skupaj z vodji del določene naloge uskladi in dodela oziroma dopolni.

Na podlagi analize, so pri tem sodelovali vodje oddelkov in vodje sektorjev, le pri nekaterih oddelkih ni bilo ugotovljeno, kdo je pri teh spremembah sodeloval. Analiza tudi kaže, da so bile narejene precejšnje spremembe, predvsem v dobro posameznih nalog in tak predlog je šel, brez predhodne obravnave na strokovnem kolegiju, v javno obravnavo. Kljub temu, da so vodje oddelkov že v času od obravnave na strokovnem kolegiju do javne obravnave podali spremembe in dopolnitve, je na predlog v javni obravnavi prispelo okoli 250 pripomb.

V predlogu strokovnih služb je naveden rokovnik, ki predvideva, da bodo do 15. junija izdelani opisi del in nalog. To je razmeroma kratek rok, vendar pa bo verjetno dovolj za izdelavo opisov, saj je ugotovljeno, da so opisi, ki so bili do sedaj izdelani, še uporabni in jih je potrebno le dodelati in uskladiti.

V razpravi se je postavilo vprašanje glede nadaljnje sodelovanja z ISKRO ZORIN in ali je z zakonom določeno, da moramo sprejeti ta akt. — Zunanje institucije bi se poslužili le v trenutku, ko bomo ugotovili, da nam je potrebno njihovo svetovanje, kar naj bi olajšalo delo tudi strokovni komisiji. — Zakon zahteva izdelavo akta o razvidu del in nalog, s katerim so postavljeni kadrovske elementi za zaposlovanje delavcev.

Po razpravi so bili z 8 glasovi »za« in 2 vzdržanima sprejeti naslednji sklepi:

1. Obstoječi predlog se umika iz javne razprave.

2. Strokovne službe se zadolži, da v letu 1987 izdelajo nov predlog pravilnika razvida del in nalog. Za izdelavo novega predloga se predlagajo naslednji roki:

- do 15. junija opis nalog
- do 30. junija usklajevanje kadrovske elementov
- do 15. septembra delavski sveti predajo gradivo v javno obravnavo
- 15. oktobra konec javne obravnave
- do konca leta 1987 sprejem aktov o razvidu nalog
- Gradivo:
 - razvidi nalog (na vpogled v času javne obravnave)
 - spisek zunanjih vplivov (za DS in javno obravnavo)
 - organizacijske sheme (za DS in javno obravnavo)

- pravilnik o razvidu nalog (za DS in javno obravnavo)
- spisek razvidov nalog (za DS in javno obravnavo)
- Pogoji za realizacijo:
 - Vodje organizacijskih enot, ki podpišejo opise nalog morajo v času izdelave opisov nalog sodelovati z delovno skupino
 - Strokovne službe za zadeve varstva pri delu, kadre, samoupravne akte morajo v predvidenih rokih izdelati oziroma sodelovati pri izdelavi gradiva razvida nalog.

3.

Za izdelavo novega predloga se zadolži službo za organizacijo dela in tov. Kralja, kot vodjo strokovne skupine in vodjo službe za delitev po delu tov. Albino Kosmač in delavca iz TOZD, ki se ukvarja s pripravo dela, to sta tov. Miran Zupančič in Vojko Gorenc in Feliks Vodlan iz SKS.

4.

Za izvajanje sklepa pod točko 2 se zadolži glavnega direktorja s tem, da o izvajanju posameznih rokov redno skupaj z vodjo strokovne skupine poroča skupnemu delavskemu svetu.

5.

Odobri se nadaljnje sodelovanje s firmo ZORIN kot svetovalno organizacijo, za uvedbo njihove metode v našo DO in potrebno strokovno sodelovanje.

6.

Nova delovna mesta in delovna mesta, kjer je prišlo do bistvenih sprememb v vsebini dela, se rešujejo po obstoječi metodi.

Ad 2) Poslovne zadeve

Na podlagi obrazložitve strokovne službe o pokrivanju izgub so člani delavskega sveta sprejeli naslednje sklepe:

- DO MERCATOR in DO ŽITO se iz sklada za pokrivanje izgub dodeli po 10 mio din.
- Sprejme se Samoupravni sporazum o pokrivanju izgub po ZR za leto 1986 za Novoles, TOZD Tovarna drobnega pohištva Straža, po katerem bo TOZD Filtri nepovratno nakazala Novolesu rezervna sredstva v vrednosti 10 mio din, ki bi jih sicer morala združevati v republiške rezerve.
- Sprejme se Samoupravni sporazum o medsebojnem vzdrževanju tekoče likvidnosti s Papirnico Količevo na osnovi katerega se sklene kreditna pogodba, po kateri odobrava Papirnica Količevo kot kreditodajalec TOZD-u Filtri kot kreditjemalcu brezobrestni kredit v višini 10 mio din za dobo 17 mesecev.

DELAJSKI SVET TOZD FILTRI

Ad 1) Pregled zapisnika zadnje seje

Pri zapisniku zadnje seje je bilo ugotovljeno, da še vedno ni realizi-

ran sklep pod točko 5, zato delavski svet TOZD Filtri **ponovno** zadolžuje nabavno službo, da ugotovi, po katerem nalogu je bila nabavljena tako velika količina celofana — 2.374 kg in o tem poroča **na naslednji seji** delavskega sveta TOZD Filtri.

Pri nakupu stolov — vrtiljakov je prišlo do spremembe cene, ki pa jo je delavski svet že potrdil na izredni seji in znaša 616.453,- din.

Ad 2) Gospodarjenje

Tov. Cerar in tov. Repnikova sta člani delavskega sveta seznanila s poslovnimi in finančnimi rezultati poslovanja v preteklem letu. Po razpravi so bili sprejeti naslednji sklepi:

- Sprejme se ugotovitveni sklep zborna delavcev z dne 24. 2. 1987 o razporeditvi celotnega prihodka, dohodka in čistega dohodka.
- Ugotovi se zaključni račun TOZD Filtri za leto 1986 z naslednjo vsebino:
 - bilanca uspeha od 1. 1. 1986 do 31. 12. 1986
 - posebni podatki k bilanci uspeha za isto obdobje
 - bilanca stanja na dan 31. 12. 1986
 - predpisane dodatne priloge
 - poslovno in finančno poročilo
 - bilanca stanja na dan 31. 12. za ZS SSP
 - posebni podatki k bilanci uspeha za ZS SSP za isto obdobje.
- Ugotovi se seštevek bilance stanja, aktiva je enaka pasivi po stanju 31. 12. 1986, ki znaša 2.592.539.901,86.
- Ugotovi se seštevek izvenbilančne evidence, aktiva je enaka pasivi po stanju 31. 12. 1986, ki znaša 115.666.540,00 din.
- Potrdi se revalorizacija osnovnih sredstev. Povečane vrednosti osnovnih sredstev so:
 - nabavna vrednost 809.893.295,89 din
 - odpisana vrednost 364.849.994,99 din
 - učinek revalorizacije 445.043.300,90 din
- Potrdi se revalorizacija združenih sredstev sklada skupne porabe. Povečane vrednosti osnovnih sredstev so:
 - nabavna vrednost 49.799.930,08 din
 - odpisana vrednost 27.497.837,94 din
 - učinek revalorizacije 22.302.092,14 din
- Ugotovi se seštevek bilance stanja ZS SSP aktiva je enako pasiva, ki znaša 228.449.918,64 din.
- Potrdi se učinek revalorizacije za log obratnih sredstev v skupnem znesku 123.188.017,00 din.
- Sklene se, da se neangažirana sredstva rezervnega sklada začasno uporabljajo za obratna sredstva s tem, da se jih prenese na žiro račun.
- Sklene se, da se sredstva skupne porabe in sredstva za druge namene, do porabe začasno uporabljajo za obratne namene tako, da

se jih prenese na žiro račun.

- Potrdijo se stroški reprezentance, ki so nastali v letu 1986 v skupnem znesku 400.659 din.
- Potrdi se prenos nerazporejenih sredstev po ZR 1985 v vrednosti 18.206 din v dobro poslovnega sklada.

Ad 3) Gospodarski načrt za leto 1987

Delavski svet je na podlagi ob-razložitve tov. Repnikove in že predhodne obravnave gospodarskega načrta na zborih sprejel naslednji sklep:

- Sprejme se II. del Gospodarskega načrta za leto 1987 s pripombami:
 1. Posebej se izloči 2 mio din za financiranje razvojne dejavnosti v okviru občinske raziskovalne skupnosti.
 2. Delavski svet se ne strinja z dodatno planiranimi sredstvi v višini 5 mio din za pokrivanje stroškov obiska sejma ITMA. Sejma naj se udeležijo strokovni delavci.

Ad 4) Samoupravno sporazumevanje

Tov. Cerar je člane delavskega sveta seznanil s Samoupravnim sporazumom o ustanovitvi SIS za pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanju osnovne preskrbe občine Domžale. Zaradi podvajanja programov na večih področjih in zaradi racionalnejšega trošenja sredstev se predlaga združevanje dejavnosti sklada za pospeševanje kmetijstva, SIS za preskrbo in občinskih blagovnih rezerv.

Zakon o pospeševanju proizvodnje hrane predvideva obvezno ustanovitev SIS za pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanju osnovne preskrbe in sicer do konca marca letošnjega leta.

Predlagana združitev ne bo zahtevala dodatnega zaposlovanja, prav tako pa tudi ne bo dodatne obremenitve gospodarstva. Obveznost v novi organiziranosti se bo združila iz že obstoječih in bo prispevna stopnja tako ostala enotna — enaka seštevku prejšnjih treh, to je 1,3 % od BOD zaposlenih.

SKLEP: Pristopi se k SaS o ustanovitvi SIS za pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanju osnovne preskrbe občine Domžale. Za delegate SIS se imenuje tov. Marjana Štruklja.

Ad 5) Proizvodne zadeve

- Potrdi se doseg proizvodnje v mesecu januarju.
- Sprejme se operativni plan za mesec z naslednjimi pripombami:
 1. V kolikor se poveča proizvodnja filtrov za doma ali izvoz in bo večja od planirane, se zniža proizvodnja tistih izdelkov, ki so planirani nad dvanajstino plana.
 2. Če bo operativni plan za mesec april znašal nad dvanajstino letnega plana se Komercialni sektor zadolži, da izdela rebalans letnega plana.
 3. Za izpolnitev plana v mesecu marcu se delajo nadure.

BONTON:

PREDSTAVLJANJE

Mlajši je predstavljen starejšemu. Moški je predstavljen ženski.

Kadar se sami predstavimo, pove-
mo samo ime in priimek ne poklica in položaja.

Pravilo: bližnjo osebo bomo pred-
stavili manj znani: naprimer sestro
znanki.

Pravilo: dva para se srečata na
cesti. Ženo predstavimo znanki, po-
tem pa znanca ženi.

Pravilo: če smo prišli v dvojce na
obisk, bomo ženo predstavili gosti-
teljici, toda gostitelja ženi.

Če pripeljemo domov dekle, svojo
simpatijo predstavimo najprej materi,
nato babici, zatem teti, nato očetu in
ko pridemo do sape, še bratom in
sestram.

Pri predstavljanju ne rečemo sa-
mo. »Zelo me veseli.« Temveč: (Ze-
lo me veseli, da imam naposled pri-
ložnost spoznati...» če pa tega ne
spravimo skupaj, je dovolj, da se lah-

ko priklonimo in prijazno nasmehne-
mo.

Pri predstavljanju na prostem mo-
ški spol sname klobuk in rokavico
z desnice. Ženski obojega ni treba.
Če sedimo, ženska obsedi, kadar ji
je predstavljen moški. Kadar predstavl-
ljamo svojce rečemo: »Moja mama
Tončka Černetova« ali »moja sestra
Barbara«.

Novega člana kolektiva bo seznanil
z njegovimi kolegi šef ali kak
drug nadrejeni tako, da bo povedal
novincevo ime in njegovo delovno
mesto, nato pa naštel imena in pri-
imke sodelavcev. Če novinca predsta-
vijo na seji, bo vstal in se rahlo pri-
klonil. Ženske zlasti starejše lahko
obsede, le priklonijo se.

Predstavljanje, seznanjanje to so
za vsakogar izmed nas vrata v dru-
žbo. Pri vsem pa velja — lahko se pre-
grešimo zoper bonton, toda nasmeh
je tisti, ki bodri in razprši nezaupanje
pri predstavljanju.

JUBILEJI V LETU 1987

Na seji koordinacijskega odbora
za proslavo pri Republiški konferen-
ci SZDL, ki je bila 22. januarja 1987
so bile obravnavane osrednje prosla-
ve in prireditve v letu 1987, ki so
naslednje:

1. 50-letnica ustanovitve KPS (Čebi-
ne, 17. in 18. aprila 1937).
Program proslave in znanstvene-
ga simpozija pripravlja CK ZKS
— odbor za proslavo.
2. 50-letnica prihoda Josipa Broza
Tita na čelo KPJ.
Podroben program pripravlja RK
ZSMS. (začetek marca 1987)
3. Vlak Bratstva in enotnosti iz Sr-
bije in SR Slovenije (junija 1987).
4. 32 festival bratstva in enotnosti
mladine Jugoslavije v Gornji Rad-
goni.

6. 45-letnica ustanovitve gibanja de-
lavska enotnost in časopisa De-
lavska enotnost.
7. 19 let bratstva in enotnosti v No-
vem mestu.
8. Mednarodni tabor pionirjev v
Dolenjskih toplicah. Udeleženci
bodo tudi iz drugih držav.
9. Tradicionalno srečanje pionirjev
Sutjeska v Dolenjskih toplicah.
(29. srečanje)
10. 100-letnica smrti Frana Levstika.
11. 200-letnica rojstva Vuka Karadži-
ča — 6. november.
12. Zbor pionirjev Jugoslavije v No-
vi Gorici.
13. Svetovno mladinsko prvenstvo
jadrnic. Pokroviteljstvo prevzame
predsedstvo SR Slovenije.
14. Otvoritev nove železarne Jeseni-
ce.

TEKSTILNI TEHNIŠKI IZRAZI

apretiranje — dovrševanje tkanine s
striženjem, kosmatenjem, valja-
njem, stiskanjem za zmanjšanje
mečkovosti, vnetljivosti, premoč-
ljivosti

dekativiranje — izboljševanje otipa in
skrčenja tkanin

batik — risba nanesena z voskom
omogoča kombinacijo z barvanjem
večbarvne vzorce — podobno kra-
sijo belokranjske pisanice

centrifuga — stroj za ločevanje teko-
čine iz tkanin

filaniranje — postopek impregnira-
nja, kjer se blago po osnovi skrči,

oziroma nakodra. Tkanina ima iz-
gled kot pri tkanju volne

impregniranje — prepojitev tkanin,
da postanejo nepropustne

merzeriranje — podelitev tkaninam
večji lesk, trdnost in sprejemljivi-
vost do barvil

smojenje — odstranjevanje vseh krat-
kih vlaken, ki se niso zapredle

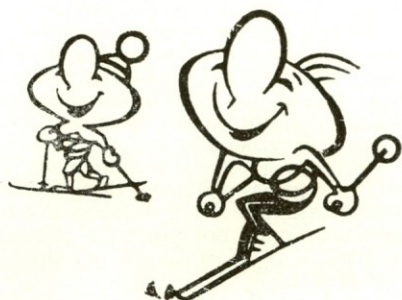
pergamentiranje — podelitev tkani-
nam steklen izgled, tkanina ostane
mehka in voljna

štapel — dolžina snopiča vlaken

Rezultati tekmovanja DO v veleslalomu

Tekmovanje je bilo 28. 2. 1987 na Veliki planini. Kljub ne najlepšemu vremenu je bilo razpoloženje izredno. Tudi borbe s časom za vsako stotinko so bile neizprosne. Pogrešali smo samo večje udeležbo žensk, če vemo, da smo DO s preko 700 ženskami.

Rezultati:
— ženske
od 36 do 40 let
1. Jurak Zlatka 40,55
od 31 do 35 let
1. Kerč Joži 48,12

do 30 let
1. Osolin Joži 38,44
2. Kokalj Marta 44,64
3. Jeretina Betka 46,77

— moški
nad 50 let
1. Babnik Janez 40,61
2. Rožič Franc 46,20
3. Šarc Janez 1.36,13

od 43 do 50 let
1. Klemenc Franc 37,00
2. Osolin Franc 52,15
od 35 do 43 let
1. Kerč Jože 38,08
2. Prenar Jože 38,21
3. Ručigaj Stane 39,49

od 25 do 35 let
1. Grčar Vili 32,66
2. Cerar Franc 33,60
3. Anžlin Danijel 35,27

do 25 let
1. Osolin Božo 33,63
2. Rems Janez 34,77
3. Poznič Edo 35,19

Občinsko prvenstvo v veleslalomu

Kakor vsako leto smo se tudi letos udeležili občinskega prvenstva v veleslalomu. Tekmovanje je bilo 22. 2. 1987 na Veliki planini.

Rezultati tekmovalk in tekmovalcev DO TOSAME:

Ženske:

A 11. mesto Jeretina Betka 43,03
B 8. mesto Kerč Joži 45,58
C 5. mesto Jurak Zlatka 46,93
D 4. mesto Berlec Vladka 47,94

Moški:

A 15. mesto Osolin Božo 45,58
24. mesto Rems Janez 48,39
B 10. mesto Cerar Franc 43,61
11. mesto Grčar Vili 43,94
32. mesto Anžlin Danijel 48,67
C 13. mesto Kerč Jože 46,12
17. mesto Prenar Jože 47,36
D 4. mesto Osolin Franc 38,60
9. mesto Klemenc Franc 40,97
E 7. mesto Šarc Janez 2.23,88

Ekipno so smučarji TOSAME v ženski in moški konkurenci osvojili 5. mesto.

Več znanja o rekreaciji - manj poklicnih težav

Človek industrijske civilizacije ne hodi več, ne opravlja težkega dela, ne teče, ne skače, se ne bori. Njegovo poklicno delo je bolj ali manj enostransko, opravlja ga sede ali stoje. Posledice so znane: prevelika telesna teža, mlahave mišice, bolečine v križu in podobno. Zdravniki priporočajo zmernost v hrani, zlasti pa več gibanja na svežem zraku. Strokovnjaki priporočajo tudi preventivne gimnastične vaje za krepitev mišičnega steznika, pretegovanje hrbtenice v visenju na rokah in redno preverjanje telesne teže.

Da bi bila preventivna dejavnost kar najbolj učinkovita, prireajo ponekod posebne tečaje, na katerih se znanjajo ljudi s pravilnim sedenjem pri delu in počitku, pa tudi z gimnastičnimi vajami za skladno krepitev

trebušnih in hrbtnih mišic. Ortopedi na univerzitetni kliniki v Bochumu (ZRN) so razvili poseben program za uravnoteženo kultiviranje mišic. Gre za krepilne vaje, pa tudi za raztezanje zakrčenih in sproščanje prenapetih mišic. Če so nekatere mišice zaradi enostranske obremenitve preveč okrepljene, druge pa zanemarjene, je človeški gibalni aparat podoben razglašenemu klavirju; smotrno gibanje je oteženo, človek se pri delu hitreje utruja.

Ortopedi priporočajo vaje, ki varujejo hrbtenico, od športov pa zlasti kolesarjenje, jogging, plavanje ter hojo in tek na smučeh. »Nikomur se ne bi bilo treba več mučiti zaradi obrabljenih medvretenčnih ploščic, če bi se o pravem času naučil vaj, ki jih učimo v naših tečajih,« zatrjujejo or-

topedi v Bochumu. Rešitev je v pravočasni preprečevalni vadbi, s katero naj bi se seznanili že v poklicnih šolah.

V Bochumu tudi opozarjajo, da je treba vse, česar se ljudje naučijo na tečajih, dosledno uporabljati tudi pri delu doma in razvedrilu. Ne zadostuje občasna gimnastika med delom, izenačevalne vaje proti enostranski obremenitvi je treba delati večkrat na dan. Tudi ne zadostuje pravilno sedenje samo pri delu, ustrezna pravila je treba upoštevati tudi pri gospodinskih opravilih, pri delu na vrtu, gledanju televizijskih oddaj itd. Zlasti pa je pomembno, da se človek že ob boiloški polnoletnosti (okrog 22. leta starosti) odloči, da bo vnaprej tako zmeren v uživanju hrane in tako aktiven pri športni rekreaciji, da z leti ne bo težji.

PREDSTAVITEV SLIKARKE IDE REBULA

Ida Rebula sodi med tiste naše ljubiteljske slikarje, ki jih odlikujejo poštena in iskrena likovna zavest; je ustvarjalka, ki slika iz veselja in ne iz pretirane ambicioznosti, ker bi preprosto rada sleherno lepoto in zanimivost prenesla v čimbolj neizkrivljeni podobi na svoje platno.

Njena dela niso odsev nekega suženjskega epigonstva, temveč so odsev neposrednega in samoniklega pristopa k izbranemu motivu.

Po svojem stilnem pristopu je Rebulovala realist. V najbolj preprostih pejsažih in cvetličnih tihožitjih odkriva zmeraj nove poglede, nove barve in razsežnosti. Njena izredna vizuelna dojemljivost in poseben čut za barvno usklajenost ji ne dovoljujeta, da bi zapadla v osladno romantičnost.

IDA REBULA - rojena na Rovah pri Radomljah, stanovanje, Bistriška ul. 22 Domžale, razredni učitelj na osnovni šoli Šlandrove brigade v Domžalah. Je član Likovnega društva Petra Labode, Domžale.

Samostojne razstave: Lek Ljubljana, Domžale, OŠ Šlandrove brigade Domžale, O. Š. Vencelj Perko Domžale, Radovljica.

Skupinske razstave: cca 100 — Ljubljana, Kamnik, Mengeš, Sežana, Bled, Jesenice, Šoštanj, Ruše, Lenart, Selišči, G. Radgona, Maribor, Murska Sobota, Radenci, Valjevo, Ptuj, Novo mesto, Poljska, itd..

Udeležba na slikarskih kolonijah: v koloniji združenja likovnih skupin Slovenije v Seliščih 2x; na Kapeli; Gorca pri Ptuj, grad Borl.

Kolonije Likovnega društva P. L. Domžale; Bohinj, Brod na Kolpi, Kozjansko, Zreče, Novo mesto, Razdrto, Kostanjevica na Krki, Gornji grad, Jarčje brdo nad Škofjo Loko, Šempas pri Novi Gorici, Filovci v Prekmurju.

Expoziture: Kamnik, Domžale, Tisje, Novo mesto, Piran, Podoba Ljubljane, Rašica, Velike Lašče, Videm-Dobropolje, Tržič, Podmolnik, Urh, Orle.

POROČILO O GIBANJU OD V DO TOSAMA ZA MESEC JANUAR

štev. poročila 1 / 87

Razredi v din	TOZD SANITETA										TOZD FILTRI	D S S S						DO TOSAMA
	PR	TO	AT	BE	MI	SK	OK	VL	VOD	SKUPAJ		ERS	TRS	SKS	KS	VOD	SKUPAJ	
do 120.000	2	1			8	2	2			15	11		1				1	27
120.000-130.000	4	9	2		35	13	5	1		69	12							81
130.000-140.000	1	7	7		37	28	17			97	14	2	1		1		4	115
140.000-150.000	4	10	13		40	18	16	4		105	19	1	1	6	21		29	153
150.000-160.000	2	12	12	1	9	6	11	2		55	11	1	5	5	13		24	90
160.000-170.000	2	6	4	2	3	5	1	3		26	3	2	4	3	9		18	47
170.000-180.000	4	1		3	2	4	2		1	17	4	4	4		3		11	32
180.000-190.000	2		2	2	3			2		11		1	9		2		12	23
190.000-200.000	3		1	4	1			2		11	1		8	6	3		17	29
200.000-210.000		1	2	5	4	3		2		17	3	2	9	2	5		18	38
210.000-220.000	1	2	1	2	2		2			10		3	8	3	2	1	17	27
220.000-230.000	1	1	3	2	2				1	10	2	5	6	1	4	1	17	29
230.000-240.000				3	1			1		5		2	6	2	2	1	13	18
240.000-250.000								1	2	3		1	1	2	3	1	8	11
250.000-260.000	2	2		1	1	1	1	2		10	1		1	1	4		6	17
260.000-270.000				1						1		1	2	2	5		10	11
270.000 →	1		1	2		1	1	1	3	10	3	7	11	5	14	2	30	52
SKUPAJ	29	52	48	28	148	81	58	21	7	472	84	32	77	38	91	6	244	800

Najnižji OD	104.458	111.697	132.550	104.458
Najvišji OD	422.789	403.853	469.709	469.709
Povprečni OD	143.482	140.346	203.515	159.328

Poročilo o gibanju OD v delovni organizaciji TOSAMA v mesecu januarju 1987, vsebuje podatke po oddelkih, sektorjih, po posameznih TOZD in za celotno DO.

V podatkih so zajeti OD za polni delovni čas, nadurno delo in z normalnim doseganjem delovnih rezultatov. Prav tako so v podatkih zajeti osebni dohodki pripravnikov.

Podatki o povprečnem, najnižjem in najvišjem osebnem dohodku so povzeti po metodologiji izdelave obraza RAD-1. Služba za delitev po delu Kosmač Albina

ANKETA

Prešeren, Petrarca, Dante, vsi so pisali o ženski. Piše se sedaj široko-grudno izpod novinarskega peresa, kako ženska ne sme stati ob strani, da se mora vključevati v družbenem razvoju oziroma skupnem boju delavcev proti izkoriščanju in za enakopravnost vseh ljudi ne glede na spol, starost in narodno pripadnost.

Pa smo povprašali žene, kako je z njihovo enakopravnostjo v praksi.

- kaj bi »čvekala« o enakopravnosti, ko pa doma zopet vzgajam drugače sina kot hčerko. Te navade se ne moreš znebiti kar tako, da jo kratko malo potisneš skozi okno. Odititi mora stopnico za stopnico
- ženske smo naučene, da živimo v upanju na lepo vreme, na dobro letino, v upanju, da obogatimo ali dobimo položaj šefa policije... (ha, ha)

- rada sem ženska, dobro živim, ker sem se naučila umetnosti, da razdelim pogačo tako, da vsak misli, da je dobil najboljši kos

- mislim, da je pokopališče edini kraj, kjer vlada enakopravnost

- pri varčevanju za družinski avto je bila prisotna enakopravnost. Sedaj pa, ko hočem koristiti prevoz, me neprestano opominja predirljivi glas: »Pa glej, da ne boš kam »ruknila!« Tedaj začutim po kosteh svojo enakopravnost

- moški so preskrbeli veliko izbiro kontracepcijskih sredstev. Trudijo se, da bi jih še več. Čudno, da ne zase, da v glavnem za ženske?

- ko skačem kot nora po stanovanju, ko kuham košilo, pospravljam in ko ob svojih slabih dnevih godrnjam, me izza časopisa miri moški glas: »emancipacijo ste hotele ve ženske in to je davek zanjo«

- v službi je ženska pri delu enako-pravna z moškim. Pri napredovanju pa le redkokdaj.

Uredniški odbor:

Vodlan Vida, Kokalj Zdenka, Peterka Simona, Cvetkovič Stanka, Gorenc Vojko, ing. Merlin Danica, Berlec Vladka, Drčar Milan, Klemenc Brigita, Korošec Nada — blagajnik, Stare Tone in Nemec Sandi — fotografi, Lubinič Marjana, dipl. iur. — glavni urednik

Tisk: TCP »Djuro Salaj«
TOZD Papirkonfekcija Krško

Slovenija

SLOVENIJA

Slovenija! Skozi vode in doline,
polja in planine,
skozi širne planjave
tja v daljave,
sliši se žalostna pesem ptic pevk.

»Onesnažujete, zastrupljate,
uničujete našo lepo deželo.
Kar delajte to,
ljudje kmalu
ne bo več lepe slovenske zemlje.«

Pa so se Slovenci zbrali
in modrovali.
»Da to je res!
Ne bomo več te
lepe Slovenije mazali.«

Pa so šli vsak na
svojo stran Slovenije
in počistili delež svoje umazanije.

Potem so se z vsemi dogovorili,
da Slovenijo z umazanijo
ne bodo več morili.

Jure Gedrih. 5. b

DEŽELA SANJ

Kako čudovita je ta dežela,
dežela sanj in veselja
tu nihče ne umira od lakote,
od brezdelja.

Nekoč je prišel nekdo v to deželo,
deželo novo, prerojeno,
nekdo čigar srce
bilo je z bičem pretepeno,
telo pa od vročine posušeno.

Ta tujec bil je otrok,
čigar telo ni nikoli zaznalo
nežnih materinih rok,
nikoli ni slišal besede:
kruh in ljubim tebe.

To bil je človek Afrike,
majhen otročiček Etiopije,
ki prekmalu zvedel je,
kako kruto je življenje.

Ko po mučnih dnevih lakote
prišel v deželo sanj je,
razpel ročice je, ter rekel:
»Kako čudovita je ta dežela,
dežela sanj in veselja,
tu nihče ne umira od lakote,
od brezdelja!

ŠOPEK ZATE

Dvajset belih rožic,
dvajset belih cvetk,
bo kot nalašč zate,
šopek iz marjetk.

BELE OVCE

Bele ovce bežijo,
pred hudobnimi šapami volkov,
ki so razbesnili se preko polja,
nad širokimi pečinami gora.

Bele ovce bežijo drugam,
tja na drugo stran,
a pri nas razbesni se grom,
ki marsikomu uniči dom.

Sivi sloni nato pridrvijo
in nam drobnih dežnih kapljic
na zemljo spustijo.

A teh se najbolj razveseli suha reka,
ki v morje se odteka.

Kaj pa tam v daljavi nam mižika
in se nam tako dobrika?
Glej to sonce je rumeno,
ki vedno nam je zaželjeno.

A, črni volkovi in grom,
odšli so tja,
kjer že dolgo ni bilo dežja.

Karmen Peterka, 8. b

V PREMISLEK

Basen

Svinja se je pod starim hrastom
najedla želoda in zaspala. Ko se je
prebudila, je začela riti okoli hrasta.

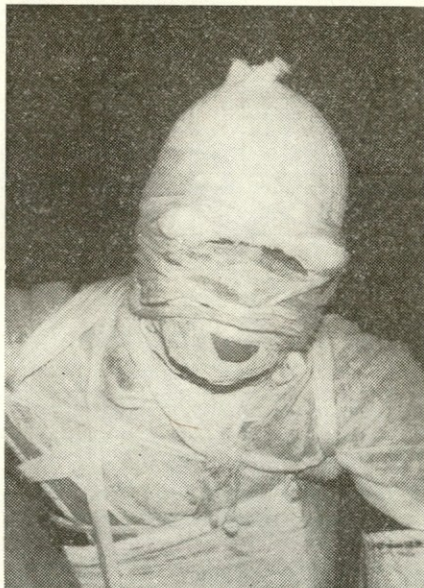
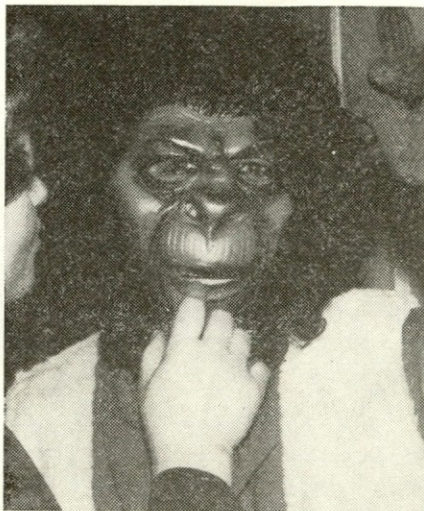
»To škodi drevesu«, je rekla vra-
na na veji. »Če mu boš ogulila kore-
nine, se bo posušilo.«

»Naj se posuši,« je odvrnila svi-
nja, »ni mi žal, saj nimam od njega
nobenih koristi. Hranim se z želo-
dom.«

»Neumna svinja,« se je oglasil
hrast. »Če bi mogla vzdigniti svoj ri-
lec v moj vrh, bi lahko videla, da
želod, s katerim se hraniš, raste na
meni.«

(Basen je kratka pripoved v kate-
ri živali predstavljajo ljudi in člove-
ške lastnosti, na kraju pa ima mora-
len nauk.)

PUST V TOSAMI

Skupščina IGD Tosama — več o tem v prihodnji številki.

ZAHVALE

Sindikalni organizaciji Tosame se prav pristrčno zahvaljujem za izkazano pozornost in obisk v času moje odsotnosti.

Vse sodelavke in sodelavce iz oddelka mikalnice pa pristrčno pozdravljam.

Cerar Francka

Ob smrti najine mame se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz TOZD Filtri za izraze sožalja, podarjeno cvetje, denarna sredstva in spremstvo na njeni zadnji poti.

Iskrena hvala tudi sindikalni organizaciji in oktetu TOSAMA za zapete žalostinke.

Betka Jančar, Rozka Brnot

Ob smrti moje mame se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem ter sindikalni organizaciji za denarno pomoč in izrečena sožalja.

Pavle Kosmač

Ob boleči izgubi dragega očeta Jenič Viktorja iz Ganjuše 15 se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz oddelka Tkalnica ovojev in skladišča surovin za izraze sožalja, darovano cvetje in denarno pomoč, sindikalni organizaciji za pozornost.

Jenič Viktor,
Hafner xx

Ob smrti moje mame Pavle Moneta se vsem sodelavkam in sodelavcem TŠT iskreno zahvaljujem za izraze sožalja, ter denarno pomoč, enako sindikalni organizaciji.

Lepa hvala pa vsem tistim, ki ste jo pospremili na njeno zadnjo pot.

Francka Korošec

Ob smrti moje drage mame Kati Pervinšek se iskreno zahvaljujem oktetu Tosame za lepo odpeto žalostike, DO Tosama za podarjeno cvetje, njenim nekdanjim sodelavkam pa za spremstvu na njeni zadnji poti.

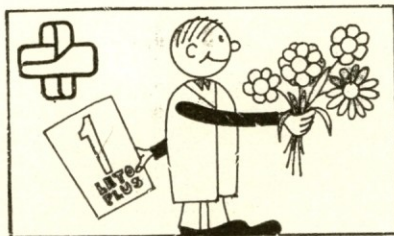
hčerka Betka

NAGRADE

Od 48 poslanih rešitev je bilo pravih tokrat samo 12. Izmed teh je žreb namenil srečo naslednjim:

1. nagrada: SILVA ZIBELNIK — vlaknovinski oddelek
 2. nagrada: ANA ŠLAJMER — mikalnica
 3. nagrada: IVAN PAVLIČ — kotlar
- Cestitamo!

Osebne vesti

- Rojstni dan praznujejo v mesecu marcu 1987

TOZD SANITETA

Pripravljalnica

Brodar Franc, Kasagič Alojzija,

Sanitetna konfekcija

Blatnik Marija, Cestnik Mira, Hribar Joži, Jančik Antonija, Janežič Ernesta, Kosar Marija, Kosmatin Nevenka, Lampret Irena, Novak Ivanka, Podmiljšak Jožefa, Slapnik Stoja, Šarič Rada, Planinc Francka,

Mikalnica

Adamič Alojzija, Burja Branko, Dečma Albin, Iglič Joži, Gaberšek Jožica, Korant Helena, Krašovec Fani, Križman Emilija, Lovšin Rozi, Mav Francka, Mujdrica Marija, Planinc Marija, Primožič Marjeta, Rokavec Albina, Rahne Marija, Ulčakar Danijela, Ivanetič Marija, Moneta Janez, Gotar Joži,

Otroška konfekcija

Erjavce Stanislava, Gorjup Ivanka, Kosmač Antonija, Murn Maruša, Mežnar Srečko, Peterka Ljubica, Potočnik Mojca, Peterka Marija, Resnik Bernardka,

Tkalnica ovojev

Breznik Andrej, Burja Urška, Košir Slavica, Kocjančič Vojka, Kremljč Jožefa, Sedeljšak Stanislava, Petrič Igor,

Belilnica

Klopčič Feliks, Novak Igor, Prenar Jože, Škrbe Andrej, Grčar Marko,

Vlaknovinski oddelek

Limoni Janez,

Tkalnica širokih tkanin

Modlić Zlato,

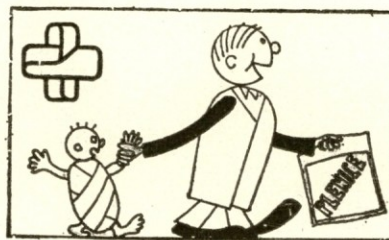
TOZD FILTRI

Avbelj Marija, Brodar Frančiška, Lunder Milena, Osolin Joži, Poljak Marija, Stražar Marija, Sršen Jožef, Tič Jože, Vertovec Mojca, Bernot Andreja,

DSSS — SKUPNE SLUŽBE

Grm Robert, Marčun Ema, Prašnikar Jože, Radež Peter, Slapar Marjan, Turčinovič Ljubomir, Merkužič Marko, Ulčar Matevž, Anžin Franc, Brodar Jože, Gajšek Tanja, Cerar Marjan, Kočar Bojana, Kosirnik Franc,

Kozjek Jože, Limoni Ana, Narat Jože, Strmljan Franc, Svetlin Marija, Štempelj Danica, Vidergar Adrijana, Urbas Jože,

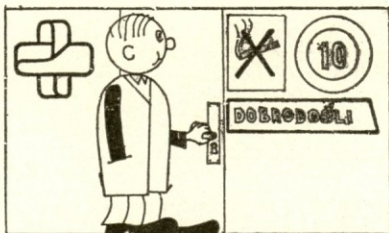
- Rodili so se:

— Arnuš Maji — hči
— Poljanc Janku — sin

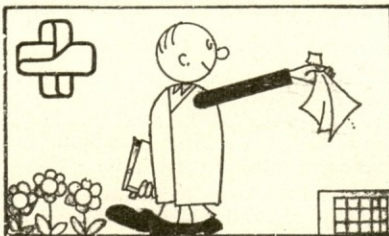
- Poročili so se:

— Poznič Edo in Volčini Jana
— Breznik Dušan

- Prišli v delovno organizacijo:

— Bizilj Marija — TŠT
— Mohar Staša — M
— Lončar Betka — TŠT
— Kogovšek Mihael — B
— Pestotnik Anton — KS - exp.
— Koderman Marija — OK
— Remšak Metka — OK
— Koman Marija — TRS
— Vodičar Andreja — TRS

- Odšli iz delovne organizacije:

— Marinko Branka — sporazumno
— Cerar Ivanka — star. upok.
— Lavrič Ivan — star. upok.

